

(/)

🏠 (/) > Kirke og religion (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Tro og Samfund i Grønland

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/de-kristne-aegyptere>)

Tro og Samfund i Grønland

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 864

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/tro-og-samfund-i-groenland)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/tro-og-samfund-i-groenland](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/tro-og-samfund-i-groenland)) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/tro-og-samfund-i-groenland\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/tro-og-samfund-i-groenland\)\) **in**](http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

([\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/tro-og-samfund-i-groenland&title=\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/tro-og-samfund-i-groenland&title=\)\)](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

Tro og Samfund i Grønland

I 300-året for Hans Egedes ankomst. Redigeret af Aage Rydstrøm-Poulsen, Gitte Adler Reimer og Annemette Nyborg Lauritsen

Aarhus Universitetsforlag 2021. 446 sider. Ill. Pris: 349.95 kr.

Bogen er udgivet med støtte fra Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond, Grønlands Selvstyre og Ilisimatusarfiks Publikationsfond

Brikker til et puslespil om Grønland

Af Birgitte Arffmann

"Tag godt imod bogen – til oplysning, til inspiration og til diskussion"! Med disse ord slutter rektor for Ilisimatusarfik/Grønlands Universitet, Gitte Adler Reimer, sit forord til det nye værk, der er udkommet i anledning af 300-året for Hans Egedes ankomst til Grønland "Tro og samfund i Grønland". Jeg kan kun tilslutte mig hendes opfordring. Det er en meget interessant og meget velskrevet bog, der er yderst velegnet til at nuancere den ofte skingre debat om Hans Egede, forholdet mellem Danmark og Grønland og kristendommens indvirkning på det grønlandske folk og dets historie.

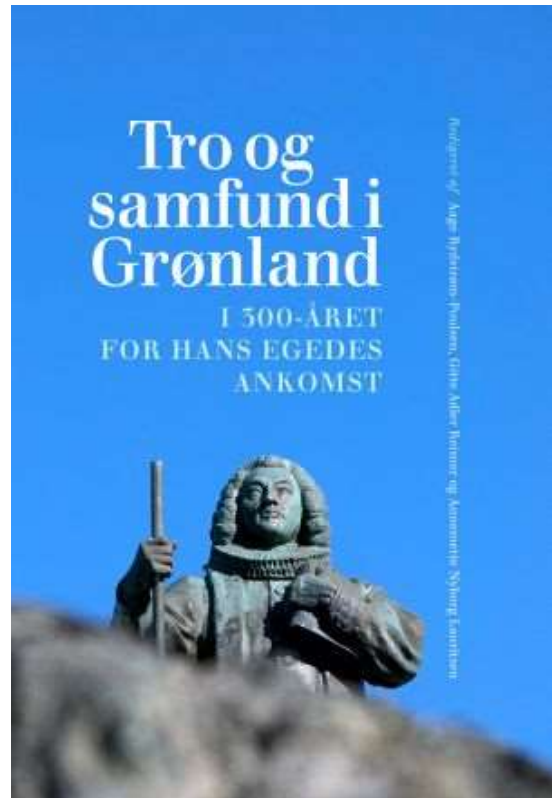
Bogens tre redaktører, Aage Rydstrøm Poulsen, Gitte Adler Reimer og Annemette Nyborg Lauritsen har samlet 24 meget forskellige artikler, der tilsammen giver læseren en inspirerende indsigt i og et nuanceret billede af forholdet mellem tro og samfund i Grønland.

At læse bogen er ligesom at sætte sig med 24 meget forskellige brikker til et puslespil, og når puslespillet er lagt, er man vældig tilfreds med resultatet. De 24 forfattere skriver alle godt, de er tydeligvis også alle meget vidende, og repræsenterer således en solid fagkundskab. Det er noget af en præstation at skrive kort og godt om et emne, man ved virkelig meget om. Men det lykkes for dem alle. De enkelte artikler er korte, og hvis man som læser gerne vil vide mere, så er man godt hjulpet af både noter og litteraturlister til hvert afsnit til videre studier på egen hånd.

Aage Rydstrøm-Poulsen indleder med ganske kort at gengive indholdet af alle 24 artikler. Det er en god idé. Det er nemlig et digert værk, det tager sin tid at læse det. Man må holde pauser undervejs, og hvis man har tabt tråden, kan man hurtigt komme tilbage igen ved at orientere sig i den indledende introduktion.

Den indbydende introduktion kan godt give læseren lyst til at begynde med det, man lige synes, ser mest spændende ud og så plukke lidt ud hist og her. Det var jeg selv meget fristet til. Men det kan absolut anbefales at læse bogen forfra og i rækkefølge og ikke springe rundt imellem emnerne. Redaktørerne har nemlig ikke overladt noget til tilfældighederne. Vi begynder med begyndelsen, Hans Egedes forberedelser til rejsen, og vi slutter med den aktuelle følelsesladede diskussion om Hans Egedes placering både synligt som særdeles markant og omdiskuteret monument i Nuuk og hans rolle i historien om Grønland. Undervejs kommer vi godt rundt om Hans Egede og hans familie. Vi præsenteres også for herrnhuterne, der begyndte deres mission i Grønland få år før, Hans Egede forlod Grønland, og de fortsatte deres virke helt frem til år 1900. Hans Egede hjalp herrnhuterne med at finde sig til rette, hans børn hjalp dem med at lære grønlandsk, og hans hustru Gertrud Rask hjalp så godt, hun kunne med praktiske fornødenheder. Men den danske lutherske embedsmand og de fromme tyske brødre havde hver sit syn på mission og også på, hvordan man omsætter sin kristne tro til dagligt liv, så forholdet mellem Hans Egede og hans efterfølgere og herrnhuterne var ikke uden vanskeligheder for nu at udtrykke det på en pæn måde. Det er en lang historie, flere af forfatterne berører den og henviser desuden til litteratur om emnet, hvis man vil gå i dybden med det.

Kunstnerne fylder godt i bogen. For eksempel den dansk-norske forfatter Kim Leine og hans to bestsellers om Grønland, Profeterne i Evighedsfjorden (2012) og Rød mand/Sort Mand (2018), men også landets egne forfattere, digtere og billedkunstnere kommer til orde. Desuden er bogen meget flot

illustreret, hvilket i høj grad bidrager til at gøre læsningen til en fornøjelse.

Også sammenhængen mellem kristentroen og det sociale liv berøres. Selv var jeg meget glad for at læse om det store arbejde, der er blevet gjort og stadig gøres for de grønlandere, der idømmes lange straffe, som skal afsnes i Danmark. Det er en fortvilet situation for et menneske at skulle afsone en livstidsdom 4000 km væk fra sit hjem blandt mennesker, hvis sprog man ikke forstår. Mange får aldrig besøg hjemmefra, og tidligere var den skriftlige kommunikation besværlig, så mange fik heller aldrig brev hjemmefra. Med de nye kommunikationsmidler er det blevet betydeligt lettere at bevare kontakten mellem de dømte grønlandere i Danmark og deres familier i Grønland; men det er især det store arbejde som fængselspræster og mange frivillige har gjort, der har betydet en stor forbedring for de indsatte.

Var Hans Egede en helt eller en skurk? Var det godt eller skidt, at kristendommen kom til Grønland for 300 år siden? Skal Grønland skilles fra Danmark? og hvordan ser fremtiden ud for grønlanderne og deres land?

Der er mange spørgsmål at stille. Værket om Tro og samfund i Grønland stiller alle de relevante -også alle de kontroversielle - spørgsmål og tager hele den historiske bagage med, så svarene hverken bliver for følelsesladede eller for overfladiske.

Jeg kan kun være enig med universitetets rektor: "Tag godt imod bogen" - læs den langsomt og grundigt, og gå så ellers frejdigt i gang med alle diskussionerne - nu på et oplyst grundlag.

[Historie-online.dk, den 27. juli 2021]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/de-kristne-aegyptere>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

SMÅ GUIDER TIL ØRRE OG STUDSGAARD KIRKEGÅRDE

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/smaa-guider-til-oerre-og-studsgaard-kirkegaarde>)

DANMARKS DØDE KIRKER

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kirke-og-religion/danmarks-doede-kirker>)

BISKOPPEN OG JØDEFORFØLGELSERNE

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/besaettelsen/biskoppen-og-joedeforfoelgelserne](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/besaettelsen/biskoppen-og-joedeforfoelgelserne))
